

bære disse Byrder og paa den Maade bidrage til de Udgifter, som er nødvendige for at opretholde Staten under de nuværende vanskelige Forhold.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til hurtig Fremme.

Trier: Da det vistnok ikke kan nægtes, at et Statslaan nu maa blive et indenlandsk og er paakrævet af Forholdene, eftersom der for Fremtidens Skyld maa skaffes Statskassen den fornødne Beholdning, og ingen anden Vej for Øjeblikket kan anses for tilstrækkeligt farbar, og da Lovforslaget er omhyggeligt forberedt, saa at Statslaanlovens praktiske Gennemførelse efter Vedtagelsen er sikret paa Vilkaar, som man synes enig om at betragte som gunstige, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Sagen til hurtig Fremme her i Tinget, ogsaa under Henvisning til, at Lovforslaget i det andet Ting har været underkastet en Udvalgsbehandling, der har bragt de forskellige Afskygninger i Opfattelsen af den ønskelige Fremgangsmaade ved Sagens Ordning til i Enstemmighed at indstille Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Hey: Ligesom de ærede foregaaende Talere vil ogsaa jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og uforandret Vedtagelse. Nogle Bemærkninger vil jeg dog gerne knytte dertil.

Den højtærede Finansminister bemærkede, og meget rigtigt bemærkede, at Krigssituationen i Sommer traf Statskassen uforberedt. Ja, det er rigtigt; men naar den gjorde det, maa jeg dog sige, at dette Ting har ikke nogen Skyld deri. Netop fra dette Tings Side har der Gang efter Gang i de senere Aar lydt Udtalelser gaaende ud paa, at man burde styrke Kassebeholdningen, styrke Reservefonden og navnlig sørge for, at disse to Beholdninger var saa likvide som vel muligt. Afdøde Bramsen har talt derom, det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) har ogsaa berørt dette her, og jeg har gentagne Gange gjort mig til Talsmand for en saadan Opfattelse. Jeg skal ikke lægge Skylden for den Tilstand, der var for Haanden i Sommer, paa nogen enkelt Finansminister; det er de senere Aars Finanspolitik, som har været Skyld i, at man i for høj Grad har disponeret over Indtægterne uden at tænke paa de nødvendige Reserver. Nu er et Laan jo ganske overordentligt nødvendigt. Ser vi paa det

Bilag, som ledsager den Folketingsbetænkning, vi fik, findes der en Opgørelse af Kassebeholdningen den 17. Oktober i Aar. Man maa sige, at den Kassebeholdning er saa paa tværs, som en Statskassebeholdning overhovedet kan være, ja, den er saa ringe, at Forretningsfolk, der med Tryghed skal drive deres Forretninger, i Virkeligheden ikke kunde gaa med en saadan Kassebeholdning. Selvfølgelig er den meget ringere, end den var den 1. April i Aar, og det er ikke saa underligt, da der jo allerede fra Krigens Begyndelse indtil den 17. Oktober var stillet ganske overordentlige Krav til Statskassen. Naar man nu ser paa denne Kassebeholdning, vil man se, at af det, der egentlig skulde være likvidt, ca. 20 Mill. Kr., er kun ca. 3,900,000 Kr. likvide, og af disse er der ikke faa Beløb, i alt Fald 1 Mill. Kr., som man ikke kan disponere over straks, og 500,000 Kr., som først forfalder til den 15. November i Aar. Endvidere er der 1 Mill. Kr. ude hos Amtstjerne; det er altsaa Penge i Kassebeholdningen, der er lagte over, og ganske nødvendigt. Trækker man disse 2½ Mill. fra 3,900,000 Kr., vil det i Virkeligheden sige, at Kassebeholdningen her for Finanshovedkassen er ca. 1,400,000 Kr., netop det Beløb, som vi er i Stand til at tage, og som er taget fra Reservefonden. Saaledes ser det ud for Øjeblikket.

Det er altsaa givet, at et Laan er nødvendigt; og i Modsætning til de Røster, der gaar ud paa, at dette Laan skulde være for stort, er jeg af den bestemte Formening, at det Laan, den højtærede Minister har sluttet og søger Approbation paa, ikke paa nogen Maade er for stort, jeg vilde have tænkt, at det burde have været større. Men hvorefter alting er, maa det jo kaldes et billigt Laan og et særdeles godt Laan for Statskassen, et Laan, som det ærede 7de kongevalgte Medlem netop med fuld Ret kaldte et Laan, der netop var i Stand til at stadfæste Landets gode Kredit og fastslaa, at vi er i Stand til i et givet Øjeblik at skaffe os særdeles gode Vilkaar for Tilvebringelsen af de Penge, vi skal skaffe. — Det ærede kongevalgte Medlem sagde ogsaa, at det var en ny Maade, men dog en gammel Maade, hvorpaa dette Laan skaffes til Veje. Dertil vil jeg sige, at det forekommer mig, at Ordningen af dette Laan er foretaget med virkelig Dygtighed baade fra Finansministerens og fra Ministeriets Side. Naturligvis har man regnet med og — som det har vist sig — kunnet regne med, at de paagældende Mænd, som leder de paagældende Institutioner, har forstaaet, at